



Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

GOP als antwoord op tekort aan GZ- psychologen in ouderenzorg



De behoefte aan gezondheidspsychologen in de ouderenzorg is groot. Deze neemt de komende jaren verder toe. Maar het aantal opleidingsplaatsen voor GZ-psychologen is veel te klein om in de behoefte te voorzien. Lees over de online bijeenkomst hierover en bekijk de vier video's.

Waardigheid en trots in de regio wijdde op 8 juni 2021 een online bijeenkomst aan de problematiek. Aan bod kwamen regio's waarin zorgorganisaties samen een Gecombineerde Opleidingsplaats Psychologen (GOP) zijn gestart. Het nijpend tekort aan GZ-psychologen in de ouderenzorg is een typisch voorbeeld van een instellingoverschrijdend vraagstuk, vertelde programmaleider Jan Verschuren van Waardigheid en trots in de regio bij de start van de bijeenkomst. Hij gaf als eerste het woord aan Marja Veerman, GZ-psycholoog en programmamanager GOP. 'De opkomst vandaag toont duidelijk aan dat dit thema leeft in organisaties', concludeerde zij.

Aandacht voor welzijn

Er zijn meerdere redenen waarom de behoefte aan GZ-psychologen in de ouderenzorg zo groot is. Er zijn steeds meer ouderen, de complexiteit van de zorg neemt toe en de aandacht verschuift van medische zorg

naar aandacht voor welzijn en positieve gezondheid. ‘Maar de opleidingsplaatsen zijn duur en hier is op dit moment veel te weinig subsidie voor’, vertelde Marja Veerman. ‘Alleen een opleidingsplaats creëren lukt zorgorganisaties doorgaans niet. Samen lukt het vaak wel, zoals we in de Achterhoek en Flevoland zien.’

Bovendien neemt de aandacht voor het probleem toe. Zo is het Capaciteitsorgaan in vijf regio’s gestart met het in kaart brengen van de reële behoefte aan GZ-psychologen. En ActiZ vraagt bij het ministerie van VWS eveneens aandacht voor de problematiek.

- Bekijk de [introduktie van Marja Veerman](#) op YouTube

Workshops regio’s

Deelnemers konden vervolgens in twee rondes aanschuiven bij twee van de drie workshops die Flevoland en de Achterhoek hadden verzorgd. Zo ging Martijn Jansen in op de ontstaansgeschiedenis van de GOP in de Achterhoek. Hij is operationeel manager Advies- en behandelcentrum bij Azora en voorzitter van de Regionale Begeleiding Commissie GOP Achterhoek. In deze regio besloten vier ouderenzorgorganisaties om basispsychologen gezamenlijk op te leiden tot GZ-psychologen. ‘Niet alleen vanwege onze behoefte hieraan, maar ook om hen aan ons te binden en te boeien.’ Het ziekenhuis in Winterswijk sloot zich hierbij aan en in een later stadium een organisatie in de zorg voor verstandelijk gehandicapten.

Hoe zet je een GOP op?

Leidinggevend van deze organisaties kwamen in een voorloper van de Regionale Begeleiding Commissie bijeen om te bespreken hoe je een GOP kunt opzetten. ‘Dan gaat het om vragen als: wat zijn onze wensen, wat zijn de knelpunten, welke afspraken gaan we maken en hoe gaan we dit financieren?’ Zo vereist het opleiden van een PIOG (Psycholoog in opleiding tot GZ-psycholoog) dat de instelling een erkenning heeft. En juist aan die erkenning ontbreekt het vaak bij ouderenzorgorganisaties, omdat zij zo weinig PIOG’s kunnen opleiden.

De Achterhoek zocht daarom de samenwerking op met een grote GGZ-instelling met de benodigde erkenning. Verder legden ze de gezamenlijke visie, de te zetten stappen en afspraken vast in een handboek, dat ook interessant is voor regio’s die zelf een GOP willen starten. Al merkte Martijn Jansen op in de workshop dat het handboek niet in beton is gegoten en dat ze het van tijd tot tijd actualiseren. ‘Wij hebben het mandaat vanuit de deelnemende organisaties om afspraken te maken, met uitzondering van de begroting.’

- Bekijk de [sessie van Martijn Jansen](#) op YouTube

Meer specialistische ouderenzorg

Inmiddels worden in de Achterhoek acht PIOG’s voor de regio opgeleid en in 2022 komen er vier bij. De organisaties financieren samen de regionale praktijkopleider, die waakt over de kwaliteit van de opleiding. Vanaf 2022 zullen PIOG’s worden uitgeruild met de GGZ, na een jaar keren ze weer terug, vertelde Martijn

Jansen. Angela Onderwater, GZ-psycholoog bij Sensire en lid van de Regionale Opleidingscommissie in de Achterhoek, ging in haar workshop onder andere in op de toename van specialistische afdelingen. Als voorbeeld noemde zij afdelingen voor mensen met Parkinson en mensen met dementie met probleemgedrag. Afdelingen die allemaal grote behoefte hebben aan GZ-psychologen. Ze was dan ook enthousiast over de samenwerking in de GOP. 'Al zijn er kwetsbare kanten. Zo zijn er veel PIOG's in opleiding, maar zijn er weinig GZ-psychologen om hen te begeleiden.'

- Bekijk de [sessie van Angela Onderwater](#) op YouTube

Regiebehandelaar

In Flevoland werken vier organisaties samen in het opzetten van de GOP, zo bleek tijdens de workshop van Aukje Reinders, voorzitter van de Raad van Bestuur van Coloriet en penvoerder GOP Flevoland. De samenwerking kwam in eerste instantie voort uit het dreigend tekort aan specialisten ouderengeneeskunde, de wens om hen te ontlasten en het werkplezier te vergroten. Daarnaast wil Flevoland met het project Hé zuster de aandacht voor welzijn vergroten. 'Daar ligt een rol voor de GZ-psycholoog als regiebehandelaar', vertelde Aukje Reinders. De regio slaagde er inmiddels in om drie collega's te werven voor de GZ-psycholoog die hier als zzp'er zestien uur werkt. Verder willen de organisaties in Flevoland gecombineerd worden erkend als opleiding voor GZ-psychologen en tot 2025 acht PIOG's opleiden.

- Bekijk de [sessie van Aukje Reinders](#) op YouTube

Marja Vink inspireert met lezing

Een inspiratielezing van Marja Vink, klinisch psycholoog in de verpleeghuiszorg bij Zorgspectrum in Nieuwegein, sloot de bijeenkomst af. Zij vestigde vorig jaar al de aandacht op het thema met het veelgelezen artikel [Onacceptabel tekort aan opleidingsplaatsen voor psychologen in de ouderenzorg \(pdf\)](#). Ze toonde zich onder de indruk van de verhalen in de workshops. 'Ik hoop enthousiasme en inspiratie toe te voegen.' Dat deed ze door bemoedigende gedachten te delen, zoals de gedachte dat branche- en psychologen organisaties zich samen inspannen voor opleidingsplaatsen in de verpleeghuissector.

'Een andere bemoedigende gedachte is dat de verpleeghuissector een prachtige sector voor psychologen is om te werken', aldus Marja Vink. Juist vanwege de diversiteit van bewoners, de complexiteit van de zorg, de levensvragen die voorbij komen en de toenemende aandacht voor het welbevinden van mensen. 'Daarom', zo besloot zij, 'is het zo belangrijk dat het aantal opleidingsplaatsen enorm wordt uitgebreid en initiatieven zoals die vandaag naar voren zijn gebracht, subsidie krijgen. Hulde aan iedereen.'

- Bekijk de [inspiratielezing van Marja Vink](#) op YouTube

Door Karin Burhenne

Meer weten

- Neem voor nadere informatie, advies of begeleiding contact op via e-mail met [Marja Veerman](#) of bel 06 – 15 11 76 14.
 - Regio Achterhoek leidt zelf GZ-psychologen op. [Lees het interview.](#)
 - Ga voor meer nieuws en informatie over het GOP-concept naar de website www.gop2025.nl
-

tags:

[Opleiden](#) (75)

thema's:

[Arbeidsmarkt](#) (131), [Toekomst verpleeghuiszorg](#) (76)